

**Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü
KANUNU
ve
YÖNETMELİĞİ**

ANKARA, 1985

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Kanunu

Kanun No. 2804 Kabul Ta. 14 Haziran 1935
Neşir Ta. 22 Haziran 1935

Madde 1. Hükâmî şahsiyeti haiz olmak ve bütün muamelelerinde bukanun ile hukuku hususiye ahkâmına tâbi bulunmak üzere Ankara'da bir M.T.A. Enstitüsü, (Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü) kurulmuştur.

M.T.A. Enstitüsü ticarî usullere göre idare olunur. Bu Enstitünün bütün sarfiyat ve muamelâtı, muhasebei Umumiye, Artırma, Eksiltme ve İhale kanunlarına ve Divanı Muhasebatın vize ve murakabesine tâbi değildir.

Madde 2. M.T.A. Enstitüsünün başlıca vazifesi:

Memleketimizde işletmeye elverişli maden ve taşocağı sahaları bulunup bulunmadığını ve işletilen maden ve taşocaklarının daha faydalı surette işletilmelerinin nelere mütevakıf olduğunu araştırmak ve buna muktezi veya müteferri bulunan arama ameliyatı, fennî ve jeolojik tetkikat, kimyevî tahlil ve fennî tecrübeler yapmak, harita almak, plân, mürtesem maktalar resmetmek, proje ve fennî raporlar, rantabilite hesapları tanzim etmek gibi bütün teknik ve ilmî işleri görmek ve memleketin madenlerinde ve maden sanayiinde çalışacak Teknik Personel ve mütehassıs işçi yetiştirmektir.

Madde 3. M.T.A. Enstitüsü İktisat Vekâletinden emir verildiği takdirde ikinci maddede yazılı işlerden başka, diğer fennî veya jeolojik tetkikleri, tahlilleri ve fen tecrübelerini yapabilir, ve topoğrafya haritaları alabilir.

Madde 4. Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü 2 inci maddede yazılı işlerden herhangi bir kısmını iktisat Vekâletinin müsaadesile, başkalarına da yaptırmak selahiyetini haizdir.

Madde 5. M.T.A. Enstitüsü, ikinci maddede yazılı işleri, iktisat Vekaletinden başka diğer Hükümet daireleri ile Hükümete bağlı müesseseler ve diğer hakikî veya hükâmî şahıslar hesabına Ücret mukabilinde yapabilir.

Bu işlerden, tetkikat ve arama ameliyatı yapmak, harita almak gibi saha üstünde görülecek neviden olanlar hakkında iktisat Vekâletinden müsaade alınmak lâzımdır.

Hükümet ile Hükümete bağlı müesseselerden başka hakikî veya hükmi şahısların tamamına veya ekseriyet hissesine sahip oldukları petrol iptidaî istikşaf veya taharri ruhsatnamesi, maden taharri ruhsatnamesi, maden ocağı ruhsat tezkeresi veya maden imtiyazı sahalarında MTA Enstitüsü tarafından Ücretsizde arama ameliyatı yapılabilir. Bu takdirde alâkadarlar ile Enstitü arasında arama ameliyatından doğacak menfaatlerinden Devletin istifade edeceğine dair İcra Vekilleri Heyetinin kararına iktiran etmiş bir mukavele yapılmak lâzımdır.

Madde 6. M.T.A. Enstitüsü, hakikî veya hükmî şahıslar tarafından işletilen maden ve taşocaklarında, veya Üstlerinde hakikî veya hükmî şahısların tam veya ekseriyet hisse olarak maden ve taşocakları hakkı bulunan sahalarda, iktisat Vekâletinin müsaadesi ile lüzumlu görülecek fennî veya jeolojik tetkikatı yapmağa ve harita almağa salahiyetlidir. Sahalarında bu suretle tetkikat yapılacak hakikî veya hükmî şahıslar MTA Enstitüsünün işlerini kolaylaştırmağa ve buna kendi yapmış oldukları ameliyatı, tesisatı, harita, plân ve maktaları, projeleri, fen raporlarını ve rantabilite hesaplarını göstermeğe mecburdurlar.

Madde 7. Bu madde, 6309 No.lu kanunla ilga edilmiştir.

Madde 8. Mekşuf madenler ile herhangi bir sebeple tamamı veya ekseriyet hissesi Hükümete geçmiş madenlerin sahasında, MTA Enstitüsü tarafından arama ameliyatı yapıldığı takdirde bu işlerin arkası alınıncaya kadar iktisat Vekaleti bu madenleri hiç bir kimseye devir ve ihale edemez.

Madde 9. Kendi hesabına maden veya taşocağı için arama ameliyatı yaptığı bir sahada, ameliyatın sonunda MTA Enstitüsü:

- a. Arama ameliyatı yapılan yerler ile bunların maden yatağını kestiği noktalar gösterilmiş ve yatağın tahmini vaziyeti çizilmiş olmak şartıyla, aranılan sahanın topografya ve jeoloji haritalarını,
- b. Yapılan ameliyatın mürtesem ve maktalarıyla yatağın vüsat ve imdidadını anlatan resim, makta ve taslakları,
- c. Yatağın vaziyetini izah ve tarihçesinden bahzeden ve işletmeye elverişli görüldüğü takdirde tasarlanan işletmenin ana hatlarını ihtiva eyleyen bir fen raporunu,
- d. Bu arama ameliyatı için yapılan masrafların hulâsasını, bir dosya halinde iktisat Vekâletine verecektir.

Madde 10. MTA Enstitüsünün hesap senesi malı senedir. Enstitü her senenin ikinci Kanun ayının bitmesinden evvel, gelecek sene zarfında yapacağı işlerin programı ile kadrosunu, tesisat ve demirbaş eşyasının bedellerinin tutarını, Enstitünün masrafları karşılığı olmak üzere umumi bütçeden kendisine verilmesi lâzım gelen meblağın tahmini hesabını gösteren bir raporunu iktisat Vekâletine verir. İktisat Vekâleti tarafından bu raporun tetkiki sonucunda tasdik edilecek yıllık iş programı dairesinden analiz yapılır. MTA Enstitüsü, sene içerisinde, işlerinin almış olduğu inkişaf dolayısıyla tasdik edilen yıllık iş programından ayrılmak mecburiyetinde kaldığı takdirde vaziyeti vaktinde Vekâlete bildirecek ve alacağı direktiflere göre işini yürütecektir.

Madde 11. (Değişik) kanun: 3016-11.6.1936) MTA Enstitüsünün varidatı:

- A. İktisat Vekâletinin bütçesine konulup Enstitüye tediye edilecek olan tahsisattan;
- B. Beşinci maddeye tevfi kan Ücret mukabilinde yapacağı işlerden alacağı Ücretlerden ve kendi hesabına arana ameliyatı, yaptığı sahaları işletmeye vazedecek müesseselerden bu arama ameliyatı masraflarına karşılık olarak alacağı meblağlardan;
- C. Kendisine nakit veya ayniyat suretiyle yardımda bulunduğu ve bu yardımın kabulüne İktisat Vekâletince muvafakat olunduğu takdirde bunun tutarından veya kıymetinden;
- D. Mevcutlarının getirebileceği faiz veya iratlardan;
- E. Maden ve taşocakları işletenlerin istihdam eyledikleri ecnebi mühendis ve mütehasıslar mukabilinde Türk genci yetiştirmek üzere Hazineye yatıracakları ve Hazinece aynen Enstitüye tesviye edilecek olan ücretlerden;
- F. Arama yaptığı sahalardan nakil ve imrar eylediği maden cevherlerinin satış bedelinden ibarettir.

Bu varidattan hesap yılı sonuna kadar sarfedilmeyenler Enstitünün ertesi sene varidat hesabına nakledilir. E fıkrasında yazılı ücretler münhasıran Türk mühendis ve mütehasısları yetiştirmek hususlarına tahsis edilir ve bu kısım varidatın ve ona tekabül eden masrafların hesabı ayrıca tutulur.

Madde 12. M.T.A. Enstitüsünün memur ve müstahdemleri halk ile ve mensup oldukları Enstitü ile, muamele ve münasebetlerinde, hususî müessese müstahdemleri gibi muameleye tâbi olup haklarında Memurin Muhakematı hakkındaki kanun ile Memurin Kanunu hükümleri tatbik olunmaz. M.T.A. Enstitüsüne ait mallar Devlet malıdır. Bunları çalanlar, ihtilas edenler, zimmetine geçirenler veya her ne suretle olursa olsun suistimal edenler hakkında Devlet mallarına karşı işlenen bu çeşit suçlara ait cezaî takibat yapılır.

Madde 13. M.T.A. Enstitüsü, Devlet müesseselerine ve Sümer Bankla, Ziraat, Emlâk ve Eytam Bankaları gibi millî müesseselere mahsus haklar ve imtiyazlar ile Teşviki Sanayi Kanununa göre birinci sınıf maden ocaklarına verilen müsaade ve muafiyetlerden istifade eder.

Madde 14. M.T.A. Enstitüsünün hesapları biri İktisat ve diğeri Maliye Vekâletince her hesap yılı başında birer yıl için tayin edilen iki murakıptan Mürekkep bir heyet marifet ile mürakabe olunur. Murakıplar, ticarî ve sınaî müesseseler muhasebesine vakıf olanlar artısından seçilir.

Bunlara verilecek Ücret her sene umumî heyetçe tayin olunur. Mürakıplar Enstitünün mevcutlarını ve her nevi muamelelerini tetkik ve murakabe ile mükelleftir. Uç ayda bir muamelât hakkında Maliye ve İktisat Vekâletlerine bir rapor verirler. Bu raporların birer sureti umumî heyete tevdi olunacak senelik rapora bağlanır.

Bu murakıplık vazifesi, muhassas Ücreti verilmek şartı ile aynı vasıfları haiz Hükümet memurlarına da gördürülebilir. Müddeti biten murakıplar yeniden tayin edilebilir.

Madde 15. İktisat Vekâleti lüzum gördükçe MTA Enstitüsünün bütün işlerini, muamelelerini ve hesaplarını teftiş ve mürakabe ettirir.

Madde 16. MTA Enstitüsü, senelik bilançosunu ve bu bilanço ile sene içinde yapılan işler hakkında izahatı muhtevi bir raporu her malî senenin sonundan itibaren nihayet üç ay içinde İktisat Vekaletine vermeye mecburdur. İktisat Vekâleti, bunları ve murakabe heyetinin yıllık raporu kendi mütalâası ile birlikte ununa heyetin tasdik ve tasvibine konulmak üzere tevdiî tarihinden itibaren iki ay içinde Başvekâlete verilir.

Madde 17. Bu madde 468 No.lu kanunla ilga edilmiştir.

Madde 18. Bu madde 468 No.lu kanunla ilga edilmiştir.

Madde 19. MTA Enstitüsü, maden araması ve ameliyatı ile uğraşan ve şube adetleri ihtiyaca göre değişen teknik bir kısım ile, Jeolojik-Mineroloji-Paleontoloji, tahlil ve tecrübe lâboratuvarı, topografya şubelerini, ve bir fen kalemini ihtiva eyleyen ilmî bir kısımdan, ve muhasebeyi de muhtevi bulunan idarî bir kısımdan müteşekkildir.

Madde 20. MTA Enstitüsü, İktisat Vekâletinin inhası üzerine İcra Vekilleri Heyeti kararı ve Cumhur Reisinin tasdikle tayin edilen bir genel direktör tarafından idare olunur.

Madde 21. MTA Enstitüsünde, genel direktörden başka bir genel direktör muavini ile görülecek lüzum ve ihtiyaç nisbetinde şube amirleri, mütehassıs mühendis ve diğer memur ve müstahdemler bulunur. Genel direktör muavini ile kısım ve şube amirleri, genel direktörün inhası üzerine İktisat Vekâleti tarafından ve diğer mütehassıs ve mühendislerle memurlar genel direktör tarafından tayin edilirler.

Madde 22. MTA Enstitüsünün genel direktör muavini ile mütehassıs ve mühendislerinin ve fen memurları ile ustalarının İktisat Vekâletinin muvafakati ile ecnebi olması caizdir.

Madde 23. MTA Enstitüsünün idare ve murakabe şekilleriyle genel direktör ve murakıpların vazife ve selâhiyetleri, Enstitünün dahilî teşkilâtıyla sureti idaresi, bu kanunun mer'iyeti tarihinden itibaren en geç bir yıl zarfında İktisat Vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek bir dahilî talimatname ile tespit olunur.

Madde 24. (2450) numaralı İktisat Vekâleti teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanunun birinci maddesindeki (C) bendinin (12) numaralı fıkrası ve aynı kanunun (1) numaralı cetvelindeki maadin tetkik heyeti ile (2189) numaralı petrol ve altın arama ve işletme idareleri hakkındaki kanun hükümleri ilga edilmiştir.

Altın ve petrol arama ve işletme idarelerinin bütün hakları, borçları ve mevcutları MTA Enstitüsüne geçer.

Muvakkat Madde 1. Bu kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren 1935 hesap yılının sonuna kadar geçen müddet MTA Enstitüsünün ilk hesap yılıdır. Bu ilk hesap yılına ait olan iş programını havi raporun, bu kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren iki ay içinde tanzim ve tasdik edilmesi şarttır.

Muvakkat Madde 2. Altın ve Petrol Arama ve İşletme İdarelerinin bütün haklarına, borçlarına ve mevcutlarına ait devir ve intikal muameleleri, bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren iki ay içinde bitirilecektir. Devir ve intikal muamelesi bitirilinceye kadar bu idarelerdeki memur ve müstahdemler işlerine devam ederler.

Muvakkat Madde 3. Zonguldak'ta bulunan tahlilhane ile mülga maden mektebinin mevcut gayri menkulleriyle demirbaş eşya ve malzemesinden iktisat Vekâletinin tensip ettikleri, MTA Enstitüsüne meccanen verilir.

Muvakkat Madde 4. 1935 yılı İktisat Vekâleti bütçesinin 664 üncü faslının birinci maddesinden (42000) lira aynı bütçenin 695 inci faslına mevzuu (24000) lira işbu kanunun 11 inci maddesinin (a) bendi mucibince MTA Enstitüsüne geçer. Bundan başka MTA Enstitüsünün 1935 hesap senesi için işbu kanunun 11 inci maddesinin (a) fıkrasına tevfiikan tediye edilmek üzere iktisat Vekâleti 1935 yılı bütçesinde yeniden açılacak muavenet faslına (400000) lira tahsisat konulmuştur.

Madde 25. Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 26. Bu kanunun hükümlerini icraya icra Vekilleri Heyeti memurdur.

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Hakkındaki 2604 Numaralı Kanunun 11
inci Maddesinin Değiştirilmesine dair Kanun

3016

11 Haziran 1936

Madde 1. Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü hakkındaki 2804 numaralı kanunun 11 inci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:
(2804 sayılı kanunun 11 inci maddesine bak.)

Madde 2. Bu kanun neşi tarihinden muteberdir.

Madde 3. Bu kanunun h¼km¼n¼ icraya İcra Vekilleri Heyyeti memurdur.

Karar Sayısı 7/6387

İlişik "Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünün Yönetim ve Denetim Şekilleri ile Örgütlenmesi Hakkında Yönetmelik" in yürürlüğe konulması ve 25/5/1948 tarihli ve 3/7504 sayılı Kararname'nin yürürlükten kaldırılması; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 10-26/4/1973 tarihli ve 130/143-1/467-15930, 544-18668 sayılı, yazıları üzerine, 2804 sayılı Kanunun 23 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 17/5/1973 tarihinde kararlaştırılmıştır.

CUMHURBAŞKANI
FAHRİ S. KORUTÜRK

Devlet Bakanı Devlet Bakanı
Başbakan Başbakan Yardımcısı Başbakan Yardımcısı Devlet Bakanı
N. TALÜ N. ERKMEN K. SATIR İ. H. TEKİNEL

Devlet Bakanı Adalet Bakanı Milli Savunma Bakanı
Prof. İ. ÖZTRAK H. MUMCUOĞLU İ. SANCAR

İçişleri Bakanı Dışişleri Bakanı Maliye Bakanı
H. ÖZTEKİN Ü. H. BAYÜLKEN S. T. MÜFTÜOĞLU

Millî Eğitim Bakanı Bayındırlık Bakanı Ticaret Bakanı
O. DENGİZ H. OK A. TÜRKEL

Sağ. ve Sos. Y. Bakanı Güm. ve Tekel Bakanı Tarım Bakanı
Dr. V. TAKIR F. ÇELİKBAŞ A. H. TUNA

Ulaştırma Bakanı Çalışma Bakanı Sanayi ve Tek. Bakanı
Prof. S. ÖZBEK A.N. ERDEM Dr. N. BAYAR

En. ve Tab. Kay. Bakanı Turizm ve Tan. Bakanı İmar ve İskân Bakanı
Dr. K. DEMİR Dr. A. İ. KIRIMLI N. N. OKTAY

Köy İşleri Bakanı Orman Bakanı Genç. ve Spor Bakanı
O. KÜRÜMOĞLU İ. BİNGÖL C. COŞKUN

(Not: Bu karar 28.5.1973 tarih ve 14547 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.)

- e. Personel Kanunu ile İş Kanunu ve Toplu İş Sözleşmelerinden doğan hak ve menfaatlerin en iyi bir şekilde uygulanması hususunda ilgili şubelere gerekli emirleri vermek.
- f. Şubelerin, Müşavirlerin, işçilerin çalışma koşullarını ve çalışma şekillerini tayin ve tespit etmek.
- g. Genel Müdürün parasal yetki sınırı, Kuruluş yıllık bütçesinin onbinde üçü mertebesinde. Bu itibarla, bu limite kadar her türlü alım ve satımlar, yapılacak ve yaptırılacak hizmetler hususunda karar vermek,
- h. Değeri Kuruluş yıllık Bütçesinin onbinde üçüne kadar Kuruluşça yapılacak veya Kuruluşun başkalarına yaptıracığı işlerle ilgili sözleşmeleri tanzim ve imza etmek,
- ı. Yıllık kira bedeli, Kuruluş yıllık Bütçesinin onbinde üçü tutarını aşmayan kira sözleşmelerini re'sen akdetmek. (Bu limiti aşan miktar için Müdürler Encümeni kararı gerekir.)
- i. Enstitünün genel faaliyetini tanzim, işlerin iyi ve ahenkli bir tarzda yürümesi, beklenen neticelerin alınabilmesi için gereken hertürlü karar ve tedbirleri, kânun, tüzük ve Yönetmelik hükümleri dahilinde almak ve bunları uygulamak veya uygulatmak.
- J. Enstitünün çalışma konuları arasına girebilecek yeni işler Üzerine incelemeler yaparak ya da yaptırarak bu konularda gerekli kararların alınmasını sağlamak.
- k. Arazi işyerlerinde mahallen yapılması icabeden satınalmalar, kiralamalar, yaptırılacak ve yapılacak hizmetlerle ilgili sözleşmeler hakkındaki esasları ihtiyaca göre tespit ederek, Müdürler Encümenine önerilerde bulunup, onaydan sonra gerekli işlemleri yapmak.
1. Merkezde görev yapan birim amirlerine, yaptıkları işlere göre, Genel Müdürlük yetki sınırları içinde kalmak kaydıyla, parasal yetki ve sorumluluk vermek.
- Madde 6.** Genel Direktör Yardımcısı Genel Direktörden aldığı yetki ile onun namına hareket eder. Genel Direktörün yokluğunda Genel Direktör yardımcısı bütün yetki ve sorumlulukları ile ona vekâlet eder.
- DENETİM**
- Madde 7.** Enstitünün hesapları ile her türlü işlemleri, biri Bakanlık diğeri de Maliye Bakanlığınca her hesap yıl başında, birer yıl için tayin edilen iki deneticiden oluşan bir kurul tarafından incelenir ve denetlenir.
- Madde 8.** Deneticiler Enstitünün mevcutlarını ve her türlü işlemlerini sarf evrakına göre tetkik ve denetlemekle yükümlü olup 3 ayda bir yapılan işlemler hakkında Bakanlık ve Maliye Bakanlığına vermeye mecbur oldukları raporların birer suretlerini de Genel Direktörlüğe verirler.
- Madde 9.** Deneticilerin, yukarıdaki maddeyle tayin edilen görev ve yetkileri, icraya müdahaleyi kapsamıyacağı gibi herhangi bir görüş veya itirazları Enstitüce icranın durdurulmasına ya da ertelenmesine sebep teşkil etmez.
- Madde 10.** Deneticiler, inceleme ve denetleme sırasında tespit edecekleri hususlar hakkındaki 3 aylık raporlardan maada her hesap yılı sonunda Enstitünün genel işlemlerine, bilançosuna ve sair hesaplarına dair mütalâaları kapsayan yıllık bir raporu'da TBMM Kamu İktisadî Teşebbüsleri Karma Komisyonu için Bakanlığa vereceklerdir.

Madde 11. Deneticilerin inceleyecekleri belgelere ve bilançooya imza ve paraf koymaları bunların sıhhatini ve kayıtlara uygunluğunu onaylama niteliğini taşır.

Madde 12. Deneticiler görevlerini iyi yapmamalarından dolayı sorumludurlar. Deneticiler ancak tayin edildikleri Makamlar tarafından azledilebilir; ancak bundan dolayı hiçbir cürette tazminat isteyemezler.

Madde 13. Bakanlık lüzum gördükçe Enstitünün bütün işlerini ve işlemlerini, hesaplarını denetleyebilir.

ÖRGÜTLENME

Madde 14. Enstitünün iç örgütleri:

GENEL DİREKTÖRLÜK: Doğrudan Genel Direktörlüğe bağlı olarak; Genel Direktör Yardımcıları ile Planlama Kurulu Başkanlığı-Fen Kurulu Başkanlığı-Redaksiyon Kurulu Başkanlığı-Organizasyon Araştırma, Geliştirme Kurulu Başkanlığı-Bilimsel Kurul Başkanlığı-Teftiş Kurulu Başkanlığı-Hukuk Müşavirliği-Teknik ve İdarî Müşavirler ile Savunma Sekreterinden teşekkül eder. Ayrıca Genel Direktörlüğün büro hizmetlerini yürüten "Büro Şefliği"de bu bölümde yer alır.

İLMİ VE TEKNİK BÖLÜM: Maden Etüt Dairesi Başkanlığı Plan ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı-Jeoloji Dairesi Başkanlığı-Fizibilite Etütleri Dairesi Başkanlığı-Jeofizik Dairesi Başkanlığı-Laboratuvarlar Dairesi Başkanlığı-Radyoaktif Mineraller ve Kömür Dairesi Başkanlığı-İkmal Dairesi Başkanlığı-Endüstriyel Hammaddeler Dairesi Başkanlığı-Petrol ve Jeotermal Enerji Dairesi Başkanlığı-Temel Araştırmalar Dairesi Başkanlığı-Bilimsel Dokümantasyon ve Yayın Dairesi Başkanlığından teşekkül eder.

İDARİ BÖLÜM: İdari işler Dairesi Başkanlığı-Personel Başkanlığı-Muhasebe Dairesi Başkanlığından teşekkül eder.

Bu Başkanlıklardan her birini meydana getiren şube müdürlükleri bu Yönetmeliğe bağlı teşkilât şemasında açıklanmıştır.

Genel Direktör, görülecek lüzum ve ihtiyaca göre bu başkanlıklarından birine bağlı olmak üzere Şube ihdas edebileceği gibi Kuruluş Kanununun 19 uncu maddesi hükmünü gözönünde tutmak suretiyle şube ve servisleri birleştirmek yetkisini haizdir.

Daire Başkanlıklarının görevleri ve bu görevlerin ne suretle yerine getirileceği Direktörler Encümeni tarafından onaylanacak "İç Yönetmelikler"le tespit edilir.

Madde 15. Müdürlükler Encümeni:

a. Kuruluşda:

Genel Müdürün Başkanlığında, 4 Genel Müdür Yardımcısı ile Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanı, Makina İkmal Dairesi Başkanı ve Muhasebe Dairesi Başkanından meydana gelen bir Müdürlükler Encümeni mevcuttur.

b. Encümene Genel Direktör; yokluğunda Genel Direktör Yardımcısı Başkanlık eder.

- c. Daire Başkanı Üyelerin yokluğunda birleşimlere başkanınönceden önerip Genel Direktör tarafından onaylanan bir şube müdürü katılır.
- d. Encümen Genel Direktörün çağrısı Üzerine toplanır.
- e. Toplantı için yeter çoğunluk 7 olup, Kararlar salt çoğunlukla alınır. Oylamada eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış olur.
- f. Gündemdeki konular hakkında Encümen Raportörü konu ile ilgili görüşünü açıkladıktan sonra müzakereye geçilir; ve verilen kararlar yazıldıktan sonra üyeler tarafından imzalanır.
- g. Encümenin Büro Hizmetleri "Encümen Bürosu"na yürütülür.
- Madde 3. Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki ek madde eklenmiştir.
- "EK MADDE"**: İşbu Yönetmeliğin muhtelif maddelerinde sözü edilen (Şube Müdürlükleri) DAİRE BAŞKANLIKLARI olarak değiştirilmiştir.
- Madde 16.** Direktörler Encümeninin görev ve yetkileri:
- a. Müdürler Encümeninin parasal yetki sınırı, Kuruluş Yıllık Bütçesinin binde ikisi mertebesinde. Bu itibarla, iş icabı olarak tasarruf edilecek taşınmazların iktisabı veya inşaları, veyahut bunların satılmaları hakkında karar almak,
- b. Yıllık kira bedeli tutarı, Kuruluş Yıllık Bütçesinin on binde üçünü aşan kira sözleşmelerinin akdi hususunda Genel Müdüre yetki vermek,
- c. Tutarı. Kuruluş Yıllık Bütçesinin onbinde üçünden fazla alım ve satımlar ile yapılacak ve yaptırılacak hizmetler için karar almak.
- d. Enstitünün leyh ve aleyhindeki davaları fayda ve menfaat görüldüğü takdirde sulh ve tahkim yoluyla halletmek, davadan feragat eylemek veya davayı takip etmemek (müracaeta bırakmak) hususunda karar vermek.
- e. Tahsili mümkün olmayan alacakların kayıtlarının silinmesi için karar almak,
- f. Kuruluş Kanununun 4 üncü maddesi gereğince Enstitünün başkalarına yaptırmakta fayda gördüğü işler hakkında karar vermek; bunun için Genel Direktörlükçe hazırlanacak anlaşma taslağının inceleyip Bakanlığın izni alındıktan sonra imza için Genel Direktöre yetki vermek,
- g. Enstitünün yıllık iş program ve bütçesi ile kadrosunu, bilançosunu ve başlıca faaliyet alanlarını gösterir yıllık raporu ve bunların iş programı ile kadro ve bütçede yıl içinde yapılacak değişikliği Bakanlığa gönderilmeden evvel incelemek ve onaylamak,
- h. 14. maddenin son fıkrası ve 17 nci madde gereğince hazırlanacak Yönetmelik ile ihtiyaca göre çıkarılması lüzumlu diğer Yönetmelikleri incelemek ve onaylamak.
- Yukarıdaki fıkralara göre alınan kararlardan Kuruluş Yıllık Bütçesinin binde ikisinden fazla para tediyesini veya tahsilini gerektirenlerin hüküm ifade edebilmeleri için bunların Bakanlıkça onaylanmış olması gerekir.

ı. 5 inci maddenin (k) fıkrasına göre arazi çalışmaları ile ilgili Genel Müdürlükçe yapılacak teklifleri inceleyip karara bağlamak ve tatbiki hususunda Genel Müdüre yetki vermek,

i. Ayrıca 5 inci maddenin (d) fıkrasına göre memurlara yapılacak ek demeler hususunda Genel Direktrlke yapılacak teklifleri inceleyip karara bağlamak,

ENSTİTÜ PERSONELİ

Madde 17. Genel Direktörlük, Memurların kanunlarla belli hak ve ödevlerini tayin ve tespit etmek üzere bir "Personel Yönetmeliği" hazırlayarak bunu Direktörler Encümeninin tetkik ve kabulünden sonra onay için Bakanlığa gönderir. Bu Yönetmelikte başlıca řu hususlar yer alır:

a. Enstitüye girecek memurlarda aranan nitelikler,

b. Memurların tayin, kabul, derece ve kademe terfileri, sınıf değiştirme, naklen tayin, azil ve işten çıkarma şekil ve şartları,

c. Memurların tabi buldukları disiplin, kaideleri ve bunları ihll edenler hakkında yapılacak işlemler, disiplin hükümleri Disiplin Kurulunun görev ve yetkileri,

d. Sicillerin nasıl tutulacağı, tezkiye şekli,

e. Memurların her çeşit izinleri, askerlik ve harcırahla ilgili işlemleri,

Madde 18. Enstitü Genel Direktörü ile sair personeli, Kanunlarda Kamu İktisadî Devlet Teşekkülleri Memurları tarafından yapılabileceği kabul edilen işler haricinde başka hiçbir işle meşgul olamazlar.

Aşağıda yazılı olanlar Memnu işlerden sayılmaz:

a. Enstitü teşkiltında vekleten deruhte edilecek görevler,

b. cret veya herhangi bir menfaat mukabili olmamak, asli görevlerine hael gelmemek ve çalışma saatleri haricinde iştigal edilmek şartıyla hayır müesseselerinde ve ilmî, itima (sosyal) kurumlarda, Enstitü memurlarına münhasır olmak üzere kurulan cemiyet, yardım sandığı ve kooperatiflerde çalışmak;

c. Kendi emlk ve arazisini bizzat veya bilvasıta işletmek;

d. Kooperatif şirketlerinde yönetim kurulu yeliği ve hesap müfettişliği yapmak;

e. Resmi merci kararıyla tevcih edilen bilirkişilik ve hakemlik yapmak,

ENSTİTÜ MALLARI

Madde 19. Enstitüye ait mallar Devlet malıdır; bunları alanlar ihtilas edenler, zimmetine para geçirenler veya her ne şekil ve suretle olursa olsun suistimal edenler hakkında Devlet. Mallarına karşı işlenen bu çeşit suçlara ait cezai takibat yapılır.

İŞ PROGRAMI

Madde 20. İş Programında, yıl içinde yapılacak işlerin nevi ve mahiyetleri, yerleri bunlar için kullanılacak vasıtalar gösterilir. Programa göre icrası gereken etütler, istikşafalar, aramalar ve sair işler, Genel Direktörün talimatı dairesinde şube müdür veya şefleri tarafından sevk ve idare olunur.

Madde 21. Enstitünün yıllık faaliyeti, Bakanlıkça onaylanacak bir (iş programı) ile tespit olunur. Bu programın her yılın Ocak ayı sonuna kadar hazırlayıp onay için Bakanlığa gönderilmesi lâzımdır. Yıl içinde iş programında değişiklik yapılmasına lüzum görüldüğü takdirde bunun da Bakanlıkça onaylanması icap eder.

Madde 22. Şube Müdürleri programa gerçekleşmesi için Genel Direktör tarafından verilen direktife göre yapmakta oldukları işler hakkında her ay Genel Direktör'e bir rapor verecekleri gibi her yıl Aralık ayı içinde iş programının şubeleri ile ilgili kısımlarının gerçekleştirilen ve gerçekleştirilemeyen kısımlarını ortaya koyan genel bir rapor hazırlayacaklardır.

Bu raporlara programda gösterilmiş olmakla beraber yıl içinde bitirilmesinin mümkün olamayacağı anlaşılan işlerin sebepleri ile ve bu husustaki mütalâaları ile birlikte derci zaruridir.

Aralık ayında hazırlanacak genel rapora, gelecek yılki programa alınacak işler ve bunların tahakkuku için ihtiyaç hissedilecek araç ve gereçler hakkında mütalâa ve teklifler de dercolunacaktır.

SAHA ÇALIŞMALARI

Madde 23. Bilfiil saha üzerinde yapılan işler, işin mahiyetine göre Şube Müdürlerinin ve bunlarla birlikte varsa Bölge Müdürlerinin kontrolü altında şefler tarafından arazi çalışmalarını tanzim edecek bir Yönetmeliğe göre yönetilir.

Muayyen bir bölgeye bağlanarak tesis olunacak iş yerlerinin amirleri (şefler) bu görevlerine münhasır olmak kaydıyla idarî, ilmî ve teknik konularda Bölge Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösterirler.

Arazideki işyerlerinde çalışacak işçilerin işe alınmaları, çıkarılmaları, çalıştırılma koşulları, Ücretlerinin saptanması ile esas çalışma projesinin genel çerçevesi dahilinde yapılacak işlerin en iyi bir şekilde yürütülmesi için mahallinde alınacak tedbirler işbu Yönetmelikte belirtilir.

Madde 24. Saha üzerinde yapılacak işleri mahallinde yönetecek olan Bölge Müdürleri ve şefler işin mahiyetine göre Genel Direktör tarafından atanırlar.

Arazideki işyerlerinde yapılacak masraflar, muhasebe talimatı dahilinde kamp şefleri nezdinde görevli mutemetlere gönderilen iş avansları ile karşılanır.

Muhasebe Şubesi Müdürüne bağlı olan mutemetler, ancak iş yerindeki şefin imzası ile tediyede bulunabilirler. Yapılan giderlerin usul ve mevzuata uygun olmaması halinde mutemetler ile birlikte bu kabil ödemede bulunulmasını emreden şefler şahsen ve müştereken sorumludurlar.

İş avansları merkeze gönderilen sarf evrakı ile kapanır.

Madde 25. Arazide görev yapan Birim amirlerinin ve bunların bağılı olduğu amirlerin parasal yetki ve sorumluluk sınırları 5 inci maddenin (k) ve (1) fıkraları ile 16 ncı maddenin (ı) fıkrası hükmüne göre Genel Müdürlükçe tespit edilerek Müdürler Encümeninin onayından geçirilir.

Bu maddelerle verilen yetki sınırları, hiçbir zaman Genel Müdürün ve Müdürler Encümeninin parasal yetki sınırını aşamaz.

BÜTÇE VE KADRO

Madde 26. Genel Direktörlük, gelecek yıla ait idare ve işletme masraflarını, bütçesiyle kadrosunu hazırlayıp Direktörler Encümeninden geçirdikten sonra her yılın Ocak ayın nihayetine kadar Bakanlığa gönderir.

Madde 27. Bütçede Enstitünün idare ve işletme giderleri için istenen ödenek, fasıl ve maddeler halinde gösterilir.

Kadronun, bütün memur ve işçilerin adet, derece ve kademe aylık tutarlarını gösterir şekilde düzenlenmesi lâzımdır. Ayrıca kadroda bir evvelki yala nazaran değişiklik yapılmış ise bunun da sebepleri belirtilir.

Madde 28. Bütçe ve kadro Bakanlığın onayı ile tekemmül etmiş olur. Bütçenin aynı fasıl dahilindeki maddeleri arasında Direktörler Encümeni kararı ile ve fasıllar arasında da Direktörler Encümeni kararı ve Bakanlığın onayı ile aktarma yapılabilir.

BiLANÇO

Madde 29. Enstitünün hesap yılı malî senedir. Hesap yılının sonunda tanzim edilecek bilançonun Enstitünün yıllık faaliyeti hakkında bir raporla birlikte Direktörler Encümeninden geçirildikten sonra her yıl Mayıs ayı sonuna kadar Bakanlığa gönderilmesi zorunludur. Deneticiler tarafından yıl içinde ve yıl sonunda hazırlanan raporlarında bilanço ile birlikte Bakanlığa gönderilmesi lâzımdır.

Madde 30. Bakanlık Enstitünün bilançosu ile yıllık faaliyet raporunu ve deneticiler tarafından hazırlanmış olan yıllık raporu tevdi tarihinden itibaren iki ay içinde kendi mütalâasını da ekliyerek "Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadî Teşebbüsleri Karma Komisyonu"nun onayına sunulmak üzere Başbakanlığa gönderir.

Madde 31. Enstitünün bilançosu ile yıllık faaliyet raporunu deneticilerin yıllık raporunu ve Bakanlığın bunlar hakkındaki mütalâasını inceleyip bilançonun tasdiki ve raporların onayı veya bunların reddi hakkında 468 sayılı Kanuna göre T.B.M.M. Kamu İktisadî Teşebbüsleri Karma Komisyonu karar verir.

Bu komisyonun bilanço ve raporları tasvip kararı Enstitü Memurlarının ibraını kapsar.

Madde 32. 2804 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi hükmüne göre hazırlanmış olan ve bu Yönetmelik hükümleri Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer, 25/5/1948 tarih ve 3/7504 sayılı Kararla yürürlüğe konulan Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 33. Bu Yönetmelik Hükümlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.

GEREKÇE

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün Kuruluşu hakkındaki 2804 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi uyarınca Bakanlar Kurulunun 25/5/1948 tarihli ve 3/7504 sayılı kararı ile yürürlüğe konulan Enstitünün dahili teşkilâtıyla idaresi hakkındaki Yönetmelik 25 yıl yürürlükte kalmıştır.

Her ne kadar, bazı maddeleri zaman zaman tadil görmüş ise de Yönetmelik bütünü ile bu sürede esaslı bir yenilemeye uğramamıştır. Bu cümleden olarak, Yönetmelikte yer alan müesseseler şekil ve muhteva yönünden değişikliğe uğradığı, ve zikri geçen kanunların tadil veya ilga edildiği halde Yönetmelikte bunların paralelinde değişiklik yapılmamıştır.

Hazırlanan taslak günün icaplarına özellikle Enstitünün bugünkü teşkilâtına cevap verecek surette meydana getirilmiştir.

Yönetmelik ana hatları itibariyle korunmuş sistemi üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmamış sadece uygulama niteliğini yitiren hükümler bugünkü ihtiyaca cevap verecek hale dönüştürülmüştür.